

Nr 72.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa kronoegendomar och lägenheter från sådana egendomar; given Stockholms slott den 28 januari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1:0—11:0.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anholder att få underställa Kungl. Maj:ts prövning vissa ärenden angående försäljning av kronoegendomar och lägenheter från sådana egendomar, vilka ärenden synts böra föranleda framställning till riksdagen, samt anför härom följande.

1:o.

Torvsäter nr 1 i Södermanlands län.

Kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Torvsäter 1¹ i Björnlunda socken av Södermanlands län är för tiden 14 mars 1928—14 mars 1938 utarrenderad mot en avgäld, som från och med den 14 mars 1932 utgår med dels 13 hektoliter vete, 14 hektoliter havre och 95 kilogram smör att lösas med penningar efter senast för länet fastställda pris enligt litt. A i markegångstaxan, dels därutöver 600 kronor.

Med anledning av den förestående arrendeledigheten har uppskattningsförrättning hållits å egendomen den 28 september 1936. Av det över förrättningen upprättade protokollet samt övriga till ärendet hörande handlingar, däribland en av distriktslantmätaren Oscar Torén år 1925 över egendomen upprättad karta, inhämtas bland annat följande.

Egendomen, som gränsar till ett skogsskifte till kronoegendomen Vänga nr 1, är belägen 6 kilometer från Stjärnhovs järnvägsstation samt innehåller en areal av 161.596 hektar, varav 33.139 hektar tomt och åker, 1.220 hektar äng, 125.556 hektar avrösningsjord samt 1.681 hektar impediment.

Åkern, som ej är täckdikad, har delvis ett kuperat läge. Den består huvudsakligen av lerjord samt är på höjderna mullfattig. Ängen utgöres till största delen av åkerrenar utan värde. Skogsmarken är medelgod.

Av kronans å egendomen befintliga byggnader är boningshuset i dåligt skick, ladugården i knappt medelgott skick samt spannmåls- och visthusboden i medelgott skick.

Egendomen äger andel i Daga häradsallmänning.

Taxeringsvärdet utgör 49,300 kronor, varav 25,400 kronor jordbruksvärde och 23,900 kronor skogsvärde.

Arrendatorn av egendomen, J. Karlsson, äger, förutom vissa andra byggnader, ett egendomens källare överbyggt boningshus, innehållande bland annat drängkammare, ävensom den vid egendomen förefintliga brunnen och vattenledningen.

Uppskattningsnämnden har, under framhållande att ny arrendatorsbostad behövde uppföras och inredningen i ladugården helt omgöras samt att ett iordningställande av egendomen lättare kunde verkställas av en självägare, föreslagit egendomens uppdelning i två med litt. A och litt. B betecknade lotter, av vilka lotten litt. A (huvudgården) skulle försäljas, under det att lotten litt. B (skogslotten) skulle behållas i kronans ägo för att förvaltas tillsammans med förenämnda till kronoegendomen Vänga nr 1 hörande skogsskifte.

Lotten litt. A, som å den i ärendet företedda kartan utmärkts med röda gränslinjer, har av nämnden åsatts ett saluvärde av i runt tal 32,500 kronor, varav 16,569 kronor för 33.139 hektar tomt och åker, 15,900 kronor för cirka 38 hektar skogsmark med ett till 2,454 kubikmeter uppskattat virkesförråd samt 300 kronor för kapitaliserat värde av delaktigheten i allmänningen.

Nämnden har förordat hembuds rätt för arrendatorn Karlsson, som sedan den 14 mars 1925 väl hävdat egendomen och ägde överloppshus å denna. Därest emellertid Karlsson, som förklarar, att han önskade förvärva försäljningslotten för 20,000 kronor, icke skulle antaga det av nämnden föreslagna hembudet, har nämnden ansett, att lotten borde utbjudas till salu under hand enligt 15 § i gällande försäljningsförordning.

Överjägmästaren har icke haft något att erinra mot saluvärderingen. Överlantmätaren har meddelat, att den föreslagna styckningen syntes för- enlig med jorddelningslagens bestämmelser.

Domänstyrelsen har med skrivelse den 3 september 1937 underställt ären- det Kungl. Maj:ts prövning och därvid anfört följande.

Styrelsen biträdde uppskattningsnämndens förslag till egendomens upp- delning och försäljning samt hade icke något att erinra mot det lotten åsatta saluvärdet, vilket beträffande jordbruksdelen understege taxeringsvärdet med 8,831 kronor. Skäligheten syntes bjuda, att egendomens arrendator, för det fall att försäljning till honom icke komme till stånd, bereddes gott- görelse för det av honom ägda boningshuset samt den honom likaledes till- höriga vattenledningen; och föresloge styrelsen därför, att i dylikt fall veder- börande köpare förpliktades att mot skälig ersättning lösa arrendatorn till- höriga hus och anläggning, vilken ersättning, därest överenskommelse icke uppnåddes, borde bestämmas av gode män i den ordning, som funnes stad- gad i 2 kap. 8 § nyttjanderättslagen. På grund av egendomens arrende- värde erfordrades riksdagens medverkan i försäljningsbeslutet.

Beträffande ifrågavarande egendoms disposition ansluter jag mig till do- mänstyrelsens förslag. Ehuru det värde, som åsatts i salulotten ingående skogsmark förefaller mig tämligen högt, anser jag mig dock ej böra framstäl- la någon erinran mot de av domänstyrelsen förordade försäljningsvillkoren. Enligt vad jag inhämtat har domänstyrelsen emellertid föranstaltat om egen- domens utarrendering till den 14 mars 1939. På grund härav torde tillträ- det av salulotten böra bestämmas till sagda dag. Sedan riksdagen fattat be- slut i försäljningsfrågan, torde jag få återkomma till frågan om dispositio- nen av den del av fastigheten, som är avsedd att bibehållas i kronans ägo. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Departements-
chefen.

att av kronoegendomen Torvsäter 1^a i Björnlunda socken av Södermanlands län förenämnda med litt. A utmärkta lott må med ett saluvärde av 32,500 kronor försäljas enligt för- ordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med hembuds rätt jämlikt 9 § i förordningen för egendomens arrendator J. Karlsson, eller, därest denne ej vill begagna sig av hembuds rätten, ge- nom utbud under hand enligt 15 § i förordningen;

skolande vid försäljningen i övrigt iakttagas, att lotten överlåtes i befintligt skick med tillträdes rätt den 14 mars 1939, att, därest lotten förvärfvas av Karlsson, samtliga mel- lan kronan och Karlsson förefintliga, på gällande arrendeav- tal grundade rättsanspråk, med undantag av till äventyrs va- rande anspråk på oguldna arrendeavgälder och skatter, i och genom försäljningen skola anses reglerade, att, därest lotten förvärfvas av annan person än Karlsson, köpare av lotten till- förbindes att mot skälig ersättning inlösa ett egendomens källare överbyggt, Karlsson tillhörigt boningshus ävensom den vid egendomen förefintliga vattenledningen, likaledes tillhö-

rig Karlsson, vilken ersättning, därest överenskommelse icke uppnås, skall bestämmas av gode män i den ordning, som finnes stadgad i 2 kap. 8 § lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom, *att*, därest lotten förvärvas av annan person än Karlsson och kronan nödgas till egendomens arrendator utgiva ersättning för av arrendatorn verkställd höstplöjning, trädesberedning och sådd, köpare av lotten skall vara pliktig gottgöra kronan vad kronan i sådant hänseende erlagt, *att* för övrigt endast kronan tillhöriga hus och anläggningar ingå i försäljningen, *att* kronan förbehålles rätt att för transporter fritt begagna över lotten löpande vägar, *att* med lotten följer egendomens andel i Daga häradsallmänning, *att* förbehåll göres för de jämkningar i gränser, som kunna komma att föreskrivas vid blivande avstyckningsförrättning, *samt att* köpare vidkännes kostnaderna för nämnda förrättning.

2:o.

Viby nr 4 i Södermanlands län.

Kronoegendomen 1 mantal Viby nr 4 i Kjula socken av Södermanlands län är utarrenderad till den 14 mars 1939 mot en avgäld, som från och med den 14 mars 1932 årligen utgår med dels 18 hektoliter vete, 20 hektoliter havre och 135 kilogram smör att lösas med penningar efter senast för länet fastställt pris enligt litt. A i markegångstaxan, dels därutöver 845 kronor.

Med anledning av den förestående arrendeledigheten har domänstyrelsen under år 1936 från vederbörande domänintendent och Södermanlands läns hushållningssällskaps egnahemsnämnd införskaffat upplysningar angående egendomens lämplighet till upplåtelse i egnahemslägenheter eller åbolägenheter samt huruvida efterfrågan å dylika lägenheter finnes i orten. Domänintendenten förklarade sig därvid anse, att egendomen borde överföras till statens jordnämnd för att bebyggas med tre arrendeegnahem. Jämväl egnahemsnämnden ifrågasatte egendomens styckning i mindre brukningsdelar. Statens jordnämnd har emellertid i avgivet yttrande förklarat sig anse, att egendomen ej lämpligen borde uppdelas till arrendeegnahem.

Härefter har uppskattningsförrättning hållits å egendomen den 27 september 1937. Av det därvid förda protokollet och övriga till ärendet hörande handlingar, däribland en av förste lantmätaren Herl. Rob. Linder år 1905 över egendomen upprättad karta med beskrivning, inhämtas bland annat följande.

Egendomen, vars sammanlagda areal uppgår till 53.643 hektar, är belägen 11 kilometer från Eskilstuna. Den är förlagd i två skiften, hemskiftet och Hammarbyskiftet. Av dessa skiften, liggande på ett avstånd av 1.2 kilometer från varandra, innehåller hemskiftet en areal av 23.919 hektar, varav 19.479 hektar tomt och åker, 3.312 hektar hag- och skogsmark samt 1.128

hektar impediment. Hammarbyskiftet, till vilket jämväl hör en för sig lig-gande utäga, omfattar i areal 29.724 hektar. Av sistnämnda areal utgör 27.195 hektar åker, 1.895 hektar odlingsmark, 0.308 hektar hag- och skogs-mark samt 0.326 hektar impediment.

Åkerjorden å hemskiftet består huvudsakligen av lerjord. Å Hammarby-skiftet utgöres åkern av mulljord, som delvis är något lerblandad. Diknings-förhållandena äro otillfredsställande. Skog saknas å egendomen.

Byggnadsbeståndet å egendomen, som ligger i sambruk med annan fastig-het, är genomgående svagt samt otillräckligt. Kreatur finnas ej uppställda å gården.

Egendomen äger del i Öster Rekarne häradsallmänning. Vidare är egen-domen med 4.78 procent delaktig i Kalkbäcken—Sundbyåns torrläggning-s-företag. Vallby—Jäders elektriska distributionsförening u. p. a. har elektri-ska ledningar framdragna över egendomen.

Taxeringsvärdet utgör 28,200 kronor.

Uppskattningsnämnden har anfört följande. Egendomen vore en knappast medelmåttig jordbruksgård med otillfredsställande arrondering av åkern. På grund av åkerjordens olika beskaffenhet på egendomens båda skiften borde egendomen ej uppdelas i lotter utan disponeras i en lott. Därest egen-domen i fortsättningen icke skulle utarrenderas såsom sidobruk, vore det nödvändigt att bygga ny arrendatorsbostad, modernisera arbetarbostaden och ladugården, nybygga vagnsskjul och magasin, upptaga brunn ävensom uppföra nytt uthus till bostäderna. Dessa arbeten torde draga en kostnad av minst 30,000 kronor. Givetvis mötte ej hinder att ånyo utarrendera egen-domen såsom sidobruk. Ett dylikt brukningssätt skulle emellertid äventyra egendomens hävd, varigenom värdet komme att nedgå. Med hänsyn härtill och då något statligt intresse att behålla egendomen icke förefunnes, vore det lämpligast att avyttra densamma. När arrendatorn av egendomen inne-haft denna allenast sedan september 1934, vore han ej hembudsberättigad. Egendomen borde därför utbjudas till salu enligt 15 § i 1929 års försälj-ningsförordning.

Nämnden har åsatt egendomen ett saluvärde av 23,300 kronor, varav 2,000 kronor för allmänningsdelaktigheten.

Härjämte har uppskattningsnämnden åsatt egendomen ett arrendevärde av 1,670 kronor, därest egendomen uppbyggdes i av nämnden angiven ut-sträckning, och ett arrendevärde av 1,200 kronor, därest egendomen utar-renderades såsom sidobruk.

Med skrivelse den 3 december 1937 har *domänstyrelsen* underställt ären-det Kungl. Maj:ts prövning samt därvid anfört följande.

Styrelsen biträdde uppskattningsnämndens förslag att försälja egendomen samt hade intet att erinra mot det egendomen åsatta saluvärdet. Egendomen borde avyttras genom utbud under hand enligt 15 § i 1929 års försäljnings-förordning mot köpeskilling ej understigande saluvärdet. När arrendatorn icke ställt vederbörlig säkerhet för arrendevillkorens fullgörande, hade han uppsagts till avflyttning från den 14 mars 1938. Styrelsen hade emellertid föranstaltat om egendomens utarrendering under ett år från sistnämnda dag.

Då egendomens nuvarande arrendeavgäld överstege 1,000 kronor, erfor-drades riksdagens medverkan till försäljningen.

Med hänsyn till vad i ärendet anförts biträder jag det av domänstyrelsen framlagda försäljningsförslaget och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, *Departement-s-*
chefen.

att den i Kjula socken av Södermanlands län belägna kronoegendomen 1 mantal Viby nr 4 må mot ett saluvärde av 23,300 kronor utbjudas till salu under hand enligt 15 § i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1939;

skolande vid försäljningen i övrigt iakttagas, att egendomen överlåtes i det skick, vari den vid tillträdet befinner sig, att endast kronan tillhöriga hus och anläggningar ingå i försäljningen, att köpare tillförbindes dels att övertaga betalningsansvar för egendomen åvilande andel i det för utförandet av Kalkbäcken—Sundbyåns torrlägningsföretag beviljade avdikningslånet, dels ock att, därest kronan nödgas till egendomens arrendator utgiva ersättning för av denne å egendomen verkställd höstplöjning, trädesbruk och sådd, gottgöra kronan vad kronan i sådant hänseende erlagt, att innehavare av över egendomen med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att hava ledningarna kvarstående och nyttja desamma utan rätt för köpare till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation och tillsyn av ledningarna ävensom för skada, som förorsakas å kreatur, samt att kronan förbehålles rätt att uppbära den husröteersättning, som må påsynas egendomen vid avträdet.

3:o.

Skäggestad nr 2 i Östergötlands län.

Kronoegendomen 1 mantal Skäggestad nr 2 i Drothems socken av Östergötlands län är utarrenderad för tiden 14 mars 1928—14 mars 1938 mot en årlig avgäld av 1,050 kronor.

Uppskattningsförrättning har hållits å egendomen år 1935. Av det vid förrättningen förda protokollet ävensom en av t. f. distriktslantmätaren Fritiof Engström år 1917 över egendomen upprättad karta med tillhörande beskrivning inhämtas bland annat:

Egendomen, förlagd i två skiften, är belägen 6 kilometer från Söderköping samt innehåller en areal av 63.1110 hektar, varav 22.3390 hektar tomt och åker, 7.6890 hektar äng, 31.6200 hektar avrösningsjord och 1.4630 hektar impediment.

Åkern består av lera på lerbotten och något dyjord. Ängen utgöres av s. k. sidvallsäng. Skogsmarken är av medelgod beskaffenhet samt lämnar virke och ved utöver egendomens behov.

Å egendomen finnas inga torp eller lägenheter. Av kronans å egendomen befintliga hus är ladugården i gott stånd, bostadshuset efter av arrendatorn

vidtagna förbättringar i brukbart skick samt övriga byggnader användbara men bristfälliga. Egendomen är delaktig i häradsallmänning med en utdelning, värderad till 25 kronor. Taxeringsvärdet utgör 29,500 kronor.

Under framhållande att egendomens åbyggnader med undantag av ladugården tarvade ombyggnad, har *uppskattningsnämnden* föreslagit, att egendomen skulle försäljas och hembjudas nuvarande arrendatorn Henning Pettersson.

Egendomen har saluvärderats till 35,430 kronor, varav 11,750 kronor för avrösningsjord med skog.

Arrendatorn Pettersson har förklarat sig villig att till angivet saluvärde förvärva egendomen.

Vederbörande överjägmästare har tillstyrkt bifall till uppskattningsnämndens försäljningsförslag.

Med skrivelse den 7 augusti 1937 har *domänstyrelsen* underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning samt därvid anfört i huvudsak följande.

Styrelsen biträdde uppskattningsnämndens försäljningsförslag. Pettersson hade vid arrendetidens utgång den 14 mars 1938 innehaft egendomen på arrende allenast i sju år, varför hembud i författningens ordning icke torde kunna beredas honom. Styrelsen hade dock för sin del icke något att erinra emot att egendomen försålles direkt till Pettersson, vilken väl hävdade egendomen.

Köpeskillingen för egendomen borde erläggas i enlighet med stadgandena i §§ 21 och 22 A i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. Vid försäljning av egendomen borde i övrigt bestämmelserna i nämnda förordning i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Jag har intet att erinra mot domänstyrelsens försäljningsförslag. Med *Departement- chefen.* hänsyn till den nu utgående arrendeavgäldens storlek synes riksdagens samtycke till försäljningen böra inhämtas. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den i Drothems socken av Östergötlands län belägna kronoegendomen 1 mantal Skäggestad nr 2 må för en köpeskillning av 35,430 kronor försäljas till arrendatorn Henning Pettersson under villkor, att egendomen försäljes med tillträde den 14 mars 1938, att egendomen försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinner sig, att samtliga kronan och arrendatorn tillkommande, å arrendekontraktet om egendomen grundade rättsanspråk gentemot varandra skola i och genom försäljningen anses vara reglerade, med undantag dock för till äventyrs varande anspråk på oguldna arrendeavgälder och skatter, att köpeskillingen för egendomen erlägges på sätt i §§ 21 och 22 A förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. stadgas, samt att vid försäljningen av egendomen bestämmelserna i nämnda förordning i övrigt i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

4:o.

Lilla Jored nr 1 i Göteborgs och Bohus län.

Kronoegendomen 1 mantal Lilla Jored nr 1 i Kville socken av Göteborgs och Bohus län är utarrenderad till den 14 mars 1939 mot en årlig arrendeavgift av dels 9 hektoliter vete, 10 hektoliter råg och 108 kilogram smör att lösas med penningar efter senast för länet fastställda pris enligt litt. A i markegångstaxan och dels därutöver 610 kronor.

Med anledning av den förestående arrendeledigheten har domänstyrelsen från domänintendenten och länets hushållningssällskaps egnahemsnämnd införskaffat upplysningar angående egendomens lämplighet till upplåtelse i egnahemslägenheter eller åbolägenheter samt huruvida efterfrågan å dylika lägenheter funnes i orten. Härjämte har styrelsen infordrat yttranden från vederbörande jägmästare och överjägmästare. Å egendomen har vidare hållits uppskattningsförrättning den 4 december 1936. Av instrument över denna förrättning jämte övriga ärendet rörande handlingar, däribland en av distriktslantmätaren Johan Gunnarsson år 1925 kopierad och kompletterad karta över egendomen jämte beskrivning, inhämtas bland annat följande.

Egendomen, som är belägen 15 kilometer från Rabbalshede station och 10 kilometer från Fjällbacka, har en areal av 76.73 hektar, varav 26.164 hektar tomt och åker, 2.271 hektar äng, 46.868 hektar avrösningsjord och 1.427 hektar impediment.

Egendomens byggnadsbestånd är till största delen i gott skick men delvis något svagt och otillräckligt. Åkerjorden består av sand- och mullblandad lera på botten av lera och morän. Samfällighet finnes ej. Aktiebolaget Skandinaviska Elektricitetsverk har kraftledningar framdragna över egendomen.

Taxeringsvärdet utgör 31,400 kronor, varav 29,900 kronor för inägorna, 700 kronor för skogsmarken och 800 kronor för växande skog.

Domänintendenten har tillstyrkt egendomens försäljning, därest arrendatorn önskade inköpa densamma. Med hänsyn till egendomens goda byggnadsbestånd kunde den dock lämpligen bibehållas i kronans ägo. För den händelse ägaren av Jored 1² önskade förvärva ett område för utökning av sin lägenhet, borde en sådan önskan beaktas.

Egnahemsnämnden har framhållit bland annat följande. Av egendomens åkerareal låge cirka 15 hektar avlägset, nära 3 kilometer från åbyggnaderna, vilket gjorde egendomen tungskött. Dessa 15 hektar kunde lämpligen avstyckas, om spekulant erhöles. Dock bleve det då ett alltför stort byggnadskapital på den återstående delen.

Jägmästaren har ej haft något att erinra mot domänintendentens förslag.

Överjägmästaren har anfört följande. Då några direkta skäl, som talade för försäljning av egendomen icke anförts, torde man kunna — änskönt egendomen ur skogsväsendets synpunkt icke hade någon större betydelse — med hänsyn till såväl det goda avsättningsläget för skogsprodukter som det goda byggnadsbeståndet avvakta utgången av ännu en 10-årig arrendeperiod, innan frågan om egendomens slutliga disposition definitivt avgjordes. Egendomen borde därför utarrenderas på minst 10 år.

Uppskattningsnämnden har anfört följande. Egendomens byggnadsbestånd vore till största delen relativt gott. Ladugårdsbyggnaden vore dock delvis

tämligen svag. Vidare saknades redskapsbod. Skogsmarken vore till största delen mycket dålig. Å utmarken funnes någon brytvärd granit, som emellertid vore så svåråtkomlig, att den praktiskt taget saknade värde. Då kronan knappast kunde anses hava något ekonomiskt intresse av att hava egendomen kvar i sin ägo, borde egendomen i sin helhet försäljas vid arrendeperiodens utgång. Ägaren av den från egendomen förut avsöndrade lägenheten Jored 1² hade förklarat, att han ej önskade förvärva någon ytterligare jord. En del av åkerjorden vore belägen i ett särskilt skifte långt från åbyggnaderna. Denna jord vore emellertid till stor del så lågt belägen i förhållande till havet, att den tidvis översvämmades och passade följaktligen icke till självständigt jordbruk. Egendomen borde därför försäljas odelad. Den saluvärderades till 31,500 kronor, varav 2,100 kronor belöpte å skogsmark med växande skog. Arrendevärde uppskattades till 1,200 kronor. Egendomen hade brukats av nuvarande arrendatorerna, bröderna J. A. E. Carlsson och G. H. Carlsson, sedan den 14 mars 1934. Därförut hade egendomen emellertid innehafts av bröderna Carlssons fader sedan mer än 20 år tillbaka. Då egendomen under familjen Carlssons innehav skötts mycket bra, borde den hembjudas bröderna Carlsson jämlikt 9 § förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. Arrendatorerna hade förklarat sig godkänna det av nämnden föreslagna värdet. Värderingen vore verkställd under förutsättning att egendomen överlätes i det skick, vari den på grund av om egendomen gällande kontrakt skulle av arrendatorn överlämnas. Nämnden hade ej funnit skäl föreslå särskilda försäljningsvillkor samt återköpsrätt. Skulle föreskrift härom likväl anses böra meddelas, borde saluvärdet nedsättas med 15 procent.

Överjägmästaren, som ifrågasatt, om försäljning av egendomen redan den 14 mars 1939 verkligen vore ett statsintresse, har, vidkommande det föreslagna saluvärdet, anfört, att detta möjligen kunde godtagas.

Med skrivelse den 22 juli 1937 har *domänstyrelsen* underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning och därvid anfört följande.

Egendomen borde försäljas ostyckad. Mot det föreslagna saluvärdet, 31,500 kronor, vore ej något att erinra. Med hänsyn till arrendevärdets storlek torde riksdagens medverkan till försäljningen vara erforderlig.

Jag anser mig böra tillstyrka det av domänstyrelsen framlagda försäljningsförslaget och hemställer förty, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, *Departements-
chefen.*

att kronoegendomen 1 mantal Lilla Jored nr 1 i Kville socken av Göteborgs och Bohus län må försäljas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. för en köpeskillning av 31,500 kronor med hembuds rätt enligt 9 § i förordningen för bröderna J. A. E. Carlsson och G. H. Carlsson med tillträdesrätt den 14 mars 1939 samt under villkor i övrigt att egendomen försäljes i fullgott skick, att endast kronan tillhöriga byggnader och anläggningar ingå i försäljningen, att, därest egendomen försäljes till bröderna Carlsson, varken dessa eller kronan skola äga framställa ersättningsanspråk mot varandra på grund av arrendekontraktet, med undantag för

eventuellt oguldna arrendeavgifter och skatter, samt att innehavarna av över egendomen med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehållas rätt att hava ledningarna kvarstående och desamma nyttja utan rätt för köparna till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation eller tillsyn av ledningarna ävensom för skada, som förorsakas å kreatur.

5:o.

Ulvestorp nr 1 Storegård i Älvsborgs län.

Kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Ulvestorp nr 1 Storegård i Fullestads socken av Älvsborgs län är genom ett mellan domänstyrelsen och Sigvard Mattsson den 13 augusti 1935 upprättat kontrakt utarrenderad för tiden 14 mars 1936—14 mars 1956. Arrendeavgälden utgår i dels naturapersedlar att lösas med penningar enligt senast för länet fastställd markegångstaxa och dels därutöver 510 kronor.

Sedan egendomens arrendator, Sigvard Mattsson, hos domänstyrelsen anhållit att få förvärva egendomen, har år 1937 hållits uppskattningsförrättning å egendomen i vederbörlig ordning. Av det vid förrättningen förda protokollet jämte övriga ärendet rörande handlingar, däribland en av distriktslantmätaren Carl Thorbjörnsson år 1923 över vissa ägor av kronoegendomen upprättad karta, inhämtas bland annat följande.

Egendomen, förlagd i två skiften, hemskiftet och utskiftet eller den s. k. Ulvestorps hage, är belägen 22 kilometer från Alingsås och 7 kilometer från Vårgårda järnvägsstation samt innehåller en areal av cirka 164.0400 hektar.

Hemskiftet omfattar 126.2500 hektar, därav 44.8100 hektar åker, 2.9600 hektar till betesmark använd äng, 25.9200 hektar skogsmark och 52.5600 hektar annan mark såsom mossar, berg och impediment.

Utskiftet, som är helt skilt från egendomen och ligger inom en i enskild ägo varande fastighet, Ulvestorp Lillegård, innehåller 37.7900 hektar, därav 1.5200 hektar åker, 15.7200 hektar skogsmark och 20.5500 hektar annan mark, bestående till 13.7400 hektar av mosse och till 6.8100 hektar av berg.

Åkern utgöres till ungefär 34 hektar av fastmarksjord, återstoden består av mossjord. Fastmarksjorden utgöres av sandjord i mer eller mindre grad mullblandad. På grund av att inägorna äro omgivna av stora mosskomplex är egendomens gröda ofta utsatt för frostsador. Skogsmarken å hemskiftet ligger inkilad bland inägorna. Å utskiftet består skogsmarken, som tidigare använts till bete, till cirka 6 hektar av kalmark. Skogen å hemskiftet utgöres av dels björkbestånd i ålder 40—60 år, dels kulturbestånd av tall i en ålder av omkring 30 år. Björken är av dålig kvalitet. Kulturbestånden hava visserligen god slutenhet, men tallen är av olämplig proveniens. Å utskiftet består skogen av jämförelsevis god ungskog.

Egendomen har del i Brevikshults häradsallmänning.

Kronans å egendomen befintliga byggnader äro i jämförelsevis gott skick; dock saknas arbetarebostad.

Uppskattningsnämnden, som förordat egendomens försäljning i två, förenämnda skiften motsvarande lotter, har anfört följande.

Vid försäljning skulle huvudgårdslotten eller hemskiftet påföras 90 procent av den egendomen tillkommande avkomsten från Brevikshults häradsallmänning samt utskifteslotten 10 procent av nämnda avkomst. Därjämte skulle köparen av förstnämnda lott tillförbindas att ansvara för betalningen av egendomen åbelöpande andelar i jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 12 december 1930 och den 9 augusti 1935 beviljade lån från avdikningslånefonden för utförande av vissa egendomen berörande vattenavledningsföretag.

Huvudgårdslotten åsattes av nämnden ett saluvärde av 39,600 kronor, därav 14,300 kronor för skog och skogsmark. Utskifteslotten eller Ulvestorps hage saluvärderades till 3,000 kronor, därav 2,500 kronor för skog och skogsmark. Lotterna skulle tillträdas den 14 mars 1938. Värderingarna av lotterna hade verkställts med hänsyn tagen till det skick, vari lotterna skulle överlämnas av arrendatorn på grund av bestämmelserna i gällande arrendekontrakt om egendomen. Nämnden funne icke skäl föreslå föreskrivande av särskilda villkor rörande lotternas användning eller om återköpsrätt. Därest föreskrifter härutinnan likväl skulle anses nödiga, förordade nämnden nedsättning i respektive saluvärden med 15 procent.

Nämnden föresloge huvudgårdslottens försäljning med hembuds rätt enligt 9 § försäljningsförordningen till arrendatorn Sigvard Mattsson. Denne, som väl brukat egendomen, hade visserligen arrenderat egendomen endast från den 14 mars 1931, men dessförinnan hade egendomen varit utarrenderad till Mattssons farbroder Axel Mattsson, och under flera år av den tid, den sistnämnde stått för arrendet, hade egendomen brukats av hans broder J. A. Mattsson och dennes son, nuvarande arrendatorn.

Enligt uppskattningsnämnden skulle utskiftet försäljas med hembuds rätt enligt 11 § försäljningsförordningen till förenämnde J. A. Mattsson, numera ägare till den skiftet omslutande egendomen Ulvestorp Lillegård. Denna senare egendom innehölle visserligen cirka 25 hektar åker och 40—50 hektar avrösningsjord, men avrösningsjorden vore delvis dålig och egendomen behövde tillökning av sådan jord.

Sigvard Mattsson har förklarat sig icke hava något att erinra emot det huvudgårdslotten åsatta saluvärdet.

J. A. Mattsson har förklarat sig önska förvärva utskiftet för en det åsatta saluvärdet motsvarande köpeskilling.

Överlantmätaren har meddelat, att hinder icke föreläge för avstyckning i enlighet med uppskattningsnämndens förslag.

Överjägmästaren har med hänsyn till egendomens jämförelsevis goda byggnader och dess gynnsamma läge i närheten av Vårgårda järnvägsstation med därmed förenade fördelaktiga avsättningsförhållanden beträffande såväl jordbruks- som skogsalster avstyrkt försäljning. Därest en försäljning ansåges böra komma till stånd, borde enligt överjägmästaren saluvärdet å huvudgårdslotten höjas till 47,500 kronor. Mot saluvärdet å utskiftet hade överjägmästaren intet att erinra.

Domänstyrelsen har med skrivelse den 15 september 1937 underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning och därvid anfört följande.

Styrelsen biträdde uppskattningsnämndens försäljningsförslag. Någon anledning att bibehålla egendomen i kronans ägo föreläge icke. Egendomen hade ett svagt jordbruk. Kronans å egendomen varande byggnader vore visserligen i ett jämförelsevis gott skick, men som förut omförmänts vore egendomen i avsaknad av arbetarbostad. Det torde inom en icke alltför av-

lägsen framtid bliva nödvändigt att förse egendomen med dylik, vilket givetvis komme att åsamka statsverket en ingalunda obetydlig kostnad. Egenomens skogsbestånd vore icke heller av den beskaffenhet, att detsamma kunde motivera egendomens bibehållande. Försäljningslotternas saluvärden kunde styrelsen godtaga. Lotternas sammanlagda värden överstege med 5,000 kronor egendomens taxeringsvärde. Försäljning av utskiftet syntes icke böra ske, förrän köpeavtal om huvudgårdslotten kommit till stånd.

Vid försäljning av utskiftet torde hembuds rätt icke enligt försäljningsförordningen kunna tillerkännas J. A. Mattsson. Styrelsen hade emellertid intet att erinra mot att försäljningen skedde direkt till denne.

Även om författningsenligt hinder icke föreläge mot huvudgårdslottens försäljning efter hembud till arrendatorn Sigvard Mattsson, syntes dock även denna lott, enär densamma komme att försäljas under löpande arrendeperiod, böra avyttras direkt till Sigvard Mattsson.

I och genom försäljning av huvudgårdslotten till Sigvard Mattsson borde samtliga mellan denne och kronan varande på arrendekontraktet grundade rättsanspråk med undantag av till äventyrs förefintliga anspråk å oguldna arrendeavgälder och skatter anses vara reglerade.

Departements-
chefen.

Jag biträder det av domänstyrelsen tillstyrkta försäljningsförslaget. Med hänsyn till den nu utgående arrendeavgäldens storlek synes riksdagens samtycke till försäljningen böra inhämtas. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Ulvestorp nr 1 Storegård i Fullestads socken av Älvsborgs län må försäljas i två lotter, nämligen

huvudgården eller hemsnittet med en areal av 126.25 hektar mot ett saluvärde av 39,600 kronor till arrendatorn Sigvard Mattsson; och

utskiftet eller Ulvestorps hage med en areal av 37.79 hektar mot ett saluvärde av 3,000 kronor till J. A. Mattsson;

skolande beträffande försäljningarna i övrigt gälla, att med huvudgårdslotten följer 90 procent av kronoegendomen tillkommande utdelning från Brevikshults häradsallmänning och med utskiftet 10 procent av samma utdelning, att med försäljningen av utskiftet till J. A. Mattsson skall anstå, till dess köpeavtal träffats i fråga om huvudgårdslotten, att såväl huvudgårdslotten som utskiftet, vilka båda lotter försäljas i befintligt skick, skola till respektive köpare överlätas med tillträde räknat från den 14 mars 1938, att, därest försäljning av huvudgårdslotten till Sigvard Mattsson kommer till stånd, det mellan honom och kronan om egendomen upprättade arrendekontraktet vid nyssnämnda tidpunkt skall upphöra att gälla, och att i och genom försäljningen av huvudgårdslotten samtliga mellan kronan och honom på arrendekontraktet om egendomen grundade rättsanspråk med undantag av till äventyrs varande anspråk på oguldna ar-

rendeavgälder och skatter skola anses vara reglerade, att Sigvard Mattsson såsom köpare av huvudgården skall ansvara för egendomen Ulvestorp nr 1 Storegård åbelöpande andelar i två genom Kungl. Maj:ts beslut den 12 december 1930 och den 9 augusti 1935 beviljade lån ur avdiktningsslånefonden, att innehavare av över lotterna med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehållas rätt att hava ledningarna kvarstående och nyttja desamma utan rätt för köpare till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation eller tillsyn av ledningarna ävensom för skada, som förorsakas å kreatur, att köpeskillningarna skola erläggas, för huvudgårdsslotten i enlighet med stadgandena i §§ 21 och 22 A förordningen den 6 juni 1929 angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. och för utskiftet eller Ulvestorps hage enligt stadgandena i §§ 21 och 22 B samma förordning, samt att i övrigt vid försäljningarna bestämmelserna i samma förordning skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

6:o.

Ytterstad nr 5 Nolgård i Älvsborgs län.

Kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Ytterstad nr 5 Nolgård i Stora Lundby socken av Älvsborgs län är utarrenderad för tiden 14 mars 1919—14 mars 1939 mot en årlig avgäld av 760 kronor.

Å egendomen har hållits uppskattningsförrättning under år 1936. Av det vid förrättningen förda protokollet med tillhörande handlingar, däribland en över egendomen åren 1935 och 1936 av distriktslantmätaren Rolf Holmgren upprättad karta med beskrivning, inhämtas bland annat.

Egendomen, förlagd i åtta skiften, hemskiftet, utskiftet eller Töresjöskiftet ävensom sex mosskiften, är belägen 20 kilometer från Göteborg och 3.5 kilometer från Stannums järnvägsstation samt innehåller en areal av 161.0470 hektar, därav 15.2030 hektar tomt och åker, 1.8770 hektar äng, 2.2830 hektar odlingsmark och 141.6840 hektar avrösningsjord. Härav omfattar utskiftet eller Töresjöskiftet 68.4380 hektar avrösningsjord.

Åkerjorden, som består av mullblandad lera på lerbotten, är jämförelsevis god. Ängen utgöres av renar och åslänter. Skogsmarken är omfattande, men till största delen av dålig beskaffenhet.

Kronans å egendomen befintliga byggnader äro otillräckliga och synnerligen bristfälliga. Egendomen saknar del i samfällighet.

Taxeringsvärdet utgör 29,400 kronor, därav 4,700 kronor för skog.

Uppskattningsnämnden har med hänsyn till egendomens svaga och ofullständiga byggnadsbestånd förordnat egendomens försäljning snarast möjligt. Alldenstund den värdefullaste skogen inginge i egendomens utskifte och den hemskiftet tillhörande skogsmarken vore tillräcklig för att möjliggöra avstyckning av inägojorden som särskild fastighet, har nämnden föreslagit egendo-

mens uppdelning i två lotter, hemskiftet med mosskiftena, nedan benämnt hemskiftet, samt utskiftet eller Töresjöskiftet. Hemskiftet med en areal av cirka 92.6090 hektar, därav 73.2460 hektar avrösningsjord, saluvärderades till 15,900 kronor, därav 4,000 kronor för avrösningsjord med skog. Egendomens nuvarande arrendator Gustav Albert Andersson, som förklarar sig vilja inköpa hemskiftet för det föreslagna saluvärdet, torde med hänsyn till den korta tid han innehåft arrendet — han hade i egenskap av löftesman för sin företrädare nödgats övertaga arrendet under år 1935 — icke författningenslignit kunna tillerkännas hembuds rätt. Därför förordade nämnden hemskiftets utbudande under hand som jordbruksegnahem jämlikt 13 § försäljningsförordningen.

Utskiftet, som av nämnden åsatts ett saluvärde av 17,500 kronor, borde, därest skiftet icke ansåges lämpligen böra bibehållas i kronans ägo, utbudas under hand enligt 15 § försäljningsförordningen.

Värderingen hade verkställts under förutsättning att egendomen komme att överlåtas i det skick, vari den enligt gällande arrendekontrakt skulle av arrendatorn överlämnas. Nämnden hade icke funnit skäl föreskriva särskilda villkor för lotternas användning eller om återköps rätt. Skulle likväl dylika föreskrifter anses böra meddelas, förordade nämnden en nedsättning i respektive saluvärden med 15 procent.

Överlantmätaren har förklarar, att hinder icke torde föreligga för den ifrågasatta uppdelningen av egendomen, såvitt uppdelningen avsåge avstyckning av utskiftet.

Överjägmästaren har icke haft något att erinra mot egendomens försäljning.

Domänstyrelsen har med skrivelse den 20 juli 1937 överlämnat ärendet till Kungl. Maj:ts och därvid anført i huvudsak följande.

Styrelsen biträdde uppskattningsnämndens förslag i vad det avsåge försäljning av hemskiftet. Med försäljningen av utskiftet syntes tillsvidare böra anstå. Styrelsen hade icke något att invända mot det värde, som åsatts hemskiftet. Lotten borde försäljas med full och oinskränkt äganderätt och i befintligt skick med tillträde den 14 mars 1939. Styrelsen ansåge, att nuvarande arrendatorn, Gustav Albert Andersson, med hänsyn till de omständigheter, varunder han övertagit arrendet, borde beredas möjlighet att i första hand förvärva hemskiftet. Det kunde visserligen vara riktigt, att en sådan möjlighet för arrendatorn icke vore utesluten, därest lotten försålde på sätt nämnden förordat, men det kunde tänkas, att arrendatorn icke kunde betraktas såsom mindre bemedlad och till följd därav icke kunde godtagas såsom köpare av lotten. Styrelsen funne fördenskull lämpligast, att skiftet ifråga försålde direkt till Andersson. Därest försäljningen komme att ske på sålunda angivet sätt, borde samtliga kronan och arrendatorn tillkommande, på arrendekontraktet om egendomen grundade rättsanspråk gentemot varandra med undantag av till äventyrs oguldna arrendeavgälder och skatter i och genom försäljningen anses vara reglerade. Köpeskillingen borde gäldas i enlighet med stadgandena i 21 § och 22 § A försäljningsförordningen, varjämte bestämmelserna i berörda förordning i övrigt vid försäljningen av lotten i tillämpliga delar borde lända till efterrättelse.

Departements-
chefen.

Mot domänstyrelsens försäljningsförslag har jag intet att erinra. Då arrendatorn Gustav Albert Andersson ej är hembudsberättigad, torde riksdagens medverkan vid försäljning i enlighet härmed vara erforderlig. Till frågan om dispositionen av den till försäljning ej ifrågasatta delen av egendo-

men torde jag få återkomma, sedan riksdagens beslut i försäljningsfrågan meddelats. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Ytterstad nr 5 Nolgård i Stora Lundby socken av Älvsborgs län hemskitet med en areal av 92.6090 hektar må för en köpeskilling av 15,900 kronor försäljas till arrendatorn Gustav Albert Andersson under villkor, att lotten försäljes med tillträde den 14 mars 1939, att lotten försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinner sig, att i försäljningen ingå endast kronan tillhöriga hus och anläggningar, att samtliga kronan och Andersson tillkommande på arrendekontraktet om egendomen grundade rättsanspråk gentemot varandra, med undantag av till äventyrs oguldna arrendeavgälder och skatter för egendomen, skola i och med försäljningen anses vara reglerade, att köpeskillingen för lotten erlægges på sätt i 21 § och 22 § A förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. stadgas, att vid försäljningen av lotten bestämmelserna i berörda förordning i övrigt skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse, samt att innehavare av överegendomen med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehållas rätt att hava ledningarna kvarstående å egendomen och att desamma nyttja utan rätt för köparen till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation eller tillsyn av ledningarna ävensom för skada, som förorsakas å kreatur.

7:o.

Bårtorp nr 2 Nolgården i Skaraborgs län.

Kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Bårtorp nr 2 Nolgården i Hova socken av Skaraborgs län, förlagd i tre skiften, inägoskiftet, hemskogsskiftet och Tivedsskiftet, är utarrenderad för tiden 14 mars 1927—14 mars 1938 mot en avgäld, som från och med den 14 mars 1932 årligen utgår med dels 24.9 hektoliter spannmål, hälften råg och hälften korn, samt 104.5 kilogram smör, att lösas med penningar efter senast för länet fastställda pris enligt litt. A. i markegångstaxan, dels därutöver 650 kronor.

Sedan fråga uppstått om försäljning av inägoskiftet med undantag av cirka 9 hektar skogsmark, har på föranstaltande av domänstyrelsen distriktslantmätaren i Mariestads norra distrikt, J. Gordh, den 17 augusti 1935 påbörjat förrättning för avstyckning av inägoskiftet med nu angivet undantag. Den 18 februari 1937 har uppskattningsförrättning hållits å egendomen.

Från de upprättade förrättningshandlingarna jämte övriga handlingar i

ärendet, däribland av Gordh år 1925 och 1936 över egendomen upprättade kartor, inhämtas bland annat följande.

Egendomen, som är belägen cirka 34 kilometer från Mariestad och cirka 4 kilometer från Hova järnvägsstation, innehåller en areal av 142.3490 hektar, varav 27.2100 hektar åker och tomt, 2.0950 hektar ängs- och betesmark samt 113.0440 hektar avrösningsjord. Därav har det till avstyckning föreslagna området, betecknat litt. Aa och närmare angivet å den av Gordh år 1936 upprättade kartan, utlagts med en areal av 46.6220 hektar, varav 26.5440 hektar åker, 2.7610 hektar äng samt 17.3170 hektar avrösningsjord.

Åkerjorden, som är odränerad, består av cirka 20 hektar lermylla å lerbotten av mindre än medelgod beskaffenhet och i övrigt av mossjord av sämre beskaffenhet. Ängs- och betesmarken består av gärdesbackar, vägar och renar m. m. utan större avkastningsvärde. Skogsmarken är medelgod.

Av kronans å egendomen befintliga hus äro manbyggnaden, visthusboden och svinhuset i dåligt skick, ladugården i medelgott skick samt bryggghuset och magasinet i gott skick.

Egendomen har andel i Östra Stöpens häradsallmänning med en utdelning av i medeltal 10 kronor per år. Kraftaktiebolaget Gullspång-Munkfors har elektriska ledningar framdragna över inägoskiftet. Odlingsslån belastar ej egendomen.

Jordbruksvärdet av egendomens taxeringsvärde utgör 23,600 kronor.

Uppskattningsnämnden har med hänsyn till egendomens svaga jord och bebyggelse föreslagit, att det till avstyckning ifrågasatta området av egendomens inägoskifte skulle försäljas och hembjudas arrendatorn av egendomen, Hjalmar Andersson, under det att egendomen i övrigt borde behållas i kronans ägo. Området har av nämnden saluvärderats till 31,400 kronor, varav 9,650 kronor för avrösningsjord med växande skog.

Andersson har förklarat sig villig att till det angivna saluvärdet förvärva området.

Överjägmästaren har, under erinran att värdet av avrösningsjorden och skogen bort något höjas, förklarat sig i övrigt icke hava något att anmärka mot den ifrågasatta försäljningen.

Domänstyrelsen har med skrivelse den 7 augusti 1937 underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning samt därvid anfört följande.

Styrelsen biträdde uppskattningsnämndens försäljningsförslag samt funne sig kunna godtaga det åsatta saluvärdet. Andersson hade innehaft egendomen på arrende sedan år 1931. Han hade således icke vid arrendetidens utgång den 14 mars 1938 arrenderat egendomen så lång tid, att hembud i författningens ordning kunde medgivas honom. Styrelsen hade dock för sin del icke något att erinra emot att området försålde direkt till Andersson, vilken väl brukat egendomen. Köpeskillingen för området borde erläggas i enlighet med stadgandena i §§ 21 och 22 A försäljningsförordningen.

Departements-
chefen.

Jag har intet annat att erinra mot domänstyrelsens förslag än att jag finner salulottens skogstilldelning väl knappt tilltagen. Till undvikande av att förevarande försäljningsfråga fördröjes, torde emellertid ärendet i befintligt skick få underställas riksdagens prövning. Därest så framdeles skulle visa sig behövt, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva försäljning till salulottens köpare av den ytterligare skog, som Kungl. Maj:t kan finna lämpligt. Till frågan om dispositionen av i kronans ägo kvarvarande delar

av kronoegendomen torde jag få återkomma, då riksdagens beslut i försäljningsfrågan föreligger.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Bårtorp nr 2 Nolgården i Hova socken av Skaraborgs län förberörda område om 46.6220 hektar må med ett saluvärde av 31,400 kronor försäljas till egendomens arrendator, Hjalmar Andersson, under villkor, att området försäljes med tillträdesrätt den 14 mars 1938, att området överlåtes i det skick, vari det vid tillträdet befinner sig, att samtliga kronan och Andersson tillkommande, å arendekontraktet om egendomen grundade rättsanspråk gentemot varandra skola i och genom försäljningen anses vara reglerade, med undantag av till äventyrs varande anspråk på oguldna arrendeavgälder och skatter, att innehavare av över området med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att hava ledningarna kvarstående och desamma nyttja utan rätt för köpare till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation eller tillsyn av ledningarna ävensom för skada, som förorsakas å kreatur, att köpeskillingen för området erlægges på sätt i §§ 21 och 22 A förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. stadgas samt att vid försäljningen av området bestämmelserna i sagda förordning i övrigt skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

8:o.

Djupedalen nr 1 i Skaraborgs län.

Kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Djupedalen nr 1 i Ullervads socken av Skaraborgs län är för tiden 14 mars 1918—14 mars 1938 utarrenderad mot en avgäld, som från och med den 14 mars 1933 årligen utgår med dels 23 hektoliter spannmål, hälften råg och hälften korn, samt 96.5 kilogram smör, att lösas med penningar efter senast för länet fastställda pris enligt litt. A i markgångstaxan, dels därutöver 600 kronor.

Uppskattningsförrättning har hållits å egendomen den 13 augusti 1937. Av det vid förrättningen förda protokollet med tillhörande handlingar ävensom en av extra lantmätaren E. O. Janson år 1914 över egendomen upprättad karta med beskrivning inhämtas bland annat följande.

Egendomen, som är belägen sju kilometer från Mariestad med mindre god enskild utfartsväg, innehåller en areal av 53.1190 hektar, varav 43.7480 hektar åker och tomt, 0.9730 hektar ängs- och betesmark, 7.7530 hektar skogsmark samt 0.6450 hektar impediment.

Åkerjorden, som är odränerad, består av styv och tungbrukad lera och ler-

mylla på lerbotten samt sandmylla på grusbotten, allt av mindre god beskaffenhet. Ångs- och betesmarken utgöres av vägar och renar utan avkastningsvärde. Skogsmarken är godartad.

Kronans vid egendomen befintliga hus äro äldre, dåliga och knappa samt i behov av ombyggnad inom närmaste tiden.

Egendomen har andel i Östra Stöpens häradsallmänning med en genomsnittlig årlig utdelning av 4 kronor.

Taxeringsvärdet utgör 31,400 kronor.

Uppskattningsnämnden har föreslagit försäljning av egendomen samt därvid åsatt egendomen ett saluvärde av 36,700 kronor, varav 26,248 kronor för åker och tomt samt 10,300 kronor för skogsmark med växande skog. Därjämte har nämnden åsatt egendomen i dess nuvarande skick ett arrendevärde av 1,000 kronor.

Egendomens arrendator, Arvid Johansson, som brukat egendomen sedan år 1927, har skriftligen förklarat sig icke önska inköpa egendomen.

Vederbörande överjägmästare, som förordat egendomens försäljning, därrest skäligt pris kunde erhållas, har anfört, att uppskattningsnämndens prissättning syntes låg. Då arrendatorn icke vore spekulant å egendomen, syntes denna böra säljas till utomstående enligt 15 § i 1929 års försäljningsförordning, dock icke till ett pris, som för skogsmarkens och skogens del understeg 11,500 kronor och för inägornas del 28,400 kronor eller i allt 39,900 kronor.

Med skrivelse den 1 november 1937 har domänstyrelsen underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning och därvid för egen del anfört följande.

Styrelsen biträdde uppskattningsnämndens förslag att försälja egendomen samt hade intet att erinra mot det saluvärde, som av nämnden åsatts egendomen. Egendomen borde avyttras genom utbud under hand enligt 15 § i försäljningsförordningen. Styrelsen hade föranstaltat om egendomens utarrendering under ett år från den 14 mars 1938. Då egendomens nuvarande arrendeavgäld överstege 1,000 kronor, erfordrades riksdagens medverkan i försäljningsbeslutet.

Departements-
chefen.

Jag ansluter mig till det av domänstyrelsen tillstyrkta försäljningsförslaget och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den i Ullervads socken av Skaraborgs län belägna kro-noegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Djupedalen nr 1 må med ett saluvärde av 36,700 kronor utbjudas till salu under hand enligt 15 § förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kro-noegendom m. m. med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1939; skolande vid försäljningen i övrigt iakttagas, att egendomen överlåtes i det skick, vari den vid tillträdet befinner sig, att endast kronan tillhöriga hus och anläggningar ingå i försäljningen, att köparen av egendomen i blivande köpehandling tillförbindes att, därest kronan nödgas till egendomens arrendator utgiva ersättning för av denne å egendomen vid dess avträdande verkställd höstplöjning, sådd och trädesberedning, gottgöra kronan vad kronan i sådant hänseende erlagt, att kronan förbehålles rätt uppbära den husröteersättning, som må påsynas egendomen vid avträdet, samt att den tidigare från egendomen försålda lägenheten Nytorp förbehålles rätt till utfartsväg över egendomen.

9:o.

Kärne nr 1 i Värmlands län.

Den i Grava socken av Värmlands län belägna kronoegendomen 4701 10,000 mantal Kärne nr 1 litt. H¹ (1¹⁰) utarrenderades av domänstyrelsen den 28 mars 1919 för tiden 14 mars 1919—14 mars 1939 mot en avgäld, som från den 14 mars 1931 utgår med 3,790 kronor för år.

Uppskattningsförrättning har hållits å egendomen under år 1936. Av det vid förrättningen förda protokollet jämte tillhörande handlingar — däribland två kartor, den ena jämte beskrivning upprättad år 1914 av distriktslantmätaren Axel F. Berg vid undersökning av äldre inägocharta över och rågången kring 1 mantal krono Kärne och den andra utvisande ägostyckning av nämnda egendom, upprättad år 1918 av distriktslantmätaren E. Högdahl — inhämtas bland annat följande.

Egendomen är förlagd i ett skifte och belägen 13 kilometer från Karlstad och 7 kilometer från Skåre järnvägsstation. Den innehåller en areal av 243.5220 hektar, därav 152.0890 hektar tomt och åker, 20.6550 hektar äng och 70.7780 hektar avrösningsjord. Åkern utgöres till cirka 67 hektar av fastmarksjord, bestående av mull- och lerblandad sandjord. Återstoden utgöres av mossjord, delvis av dålig beskaffenhet. Ängen användes till bete och är till stor del skogbevuxen. Den egentliga skogsmarken och skogen äro av god beskaffenhet.

Å egendomen finnas inga torp eller lägenheter. Egendomen har icke del i samfällighet. Egendomen åbelöper viss andel i ett för utförande av Herzsjöans regleringsföretag av år 1924 beviljat odlingslån.

Egendomens byggnadsbestånd är knappt medelgott. Arbetarbostäderna äro dåliga och även övriga ekonomibyggnader äro delvis i mindre gott skick. Fähusbyggnaden är illa konstruerad och svag. Dessutom äro vissa av ekonomibyggnaderna, särskilt stallbyggnaderna, för stora för egendomens nuvarande areal.

Uppskattningsnämnden har förordat egendomens försäljning såsom varande en svag jordbruksegendom. En uppdelning av egendomen i olika jordbrukslotter har nämnden icke ansett vara lämplig. Visserligen vore egendomen relativt stor, och genom frånskiljande av ett ägofigurerna 92—113 å distriktslantmätaren Bergs karta motsvarande markområde skulle ett nytt jordbruk kunna skapas men härigenom skulle huvudgården bliva berövad så stor del av fastmarksjorden, att mossjorden komme att helt och hållet dominera. Mot en uppdelning talade dessutom, att ekonomibyggnaderna å egendomen redan för egendomens brukande i dess nuvarande omfattning måste betraktas såsom varande alldeles för stora. Nämnden tillstyrkte att egendomen hembjödtes arrendatorerna av egendomen, bröderna Oskar och Karl Helmer Johansson, vilka innehaft egendomen på arrende under ett tjugotal år och därunder väl hävdat egendomen.

I avsikt att tillskapa en ur arrenderingssynpunkt lämpligare gränslinje emellan egendomen och angränsande fastigheten kronoparken Kärne 1⁹ föresloge emellertid nämnden sådan inskränkning i försäljningslottens skogsmarkstilldelning, att endast det öster om en å ägostyckningskartan markerad gränslinje (blyertslinjen A—B) liggande skogsmarksområdet skulle medfölja vid försäljningen. Den väster om nämnda gränslinje liggande skogsmarken skulle bibehållas i kronans ägo och tillföras kronoparken. För-

säljningslotten komme härigenom att innehålla cirka 224.9340 hektar, därav 152.0890 hektar tomt och åker, 14.6550 hektar äng och cirka 58.1900 hektar avrösningsjord, därvid såsom ingående i avrösningsjorden upptagits den skogbevuxna delen av ängen.

Lotten, sådan den sålunda avgränsats, har av nämnden åsatts ett saluvärde av 84,900 kronor, därav 15,000 kronor för skog och skogsmark.

Överlantmätaren har ansett, att egendomen i fråga lämpligen borde bibehållas vid nuvarande skogstilldelning. Emellertid har *överlantmätaren* förklarar, att hinder ur jorddelningslagens synpunkt icke förelåge mot undantagande — i och för sammanläggning med Kärne 1⁹ — av ett sådant område av egendomen, som förordats i ett av vederbörande jägmästare framlagt kompromissförslag. Den gränslinje som därigenom skulle bildas, vore å ägostyckningskartan markerad med blyertslinjen A—C.

Försäljningslotten skulle genom den nu föreslagna ändringen av gränsen komma att utökas till cirka 232.3340 hektar, därav 152.0890 hektar tomt och åker, 14.6550 hektar äng och cirka 65.59 hektar avrösningsjord, och dess saluvärde uppgå till 87,800 kronor, därav 17,900 kronor för skog och skogsmark. *Arrendatorerna* hava godkänt detta saluvärde.

Överjägmästaren har icke haft något att erinra mot försäljning av huvudgårdslotten med nu senast angivna areal samt ej heller funnit sig böra framställa någon erinran mot det lotten åsatta saluvärdet.

Med skrivelse den 20 oktober 1937 har *domänstyrelsen* överlämnat ärendet till Kungl. Maj:t och därvid anfört i huvudsak följande.

Enligt vad domänintendenten meddelat, hade värderingen av huvudgårdslotten skett under förutsättning, att densamma skulle överlätas i det skick, vari lotten skulle på grund av bestämmelserna i gällande arrendekontrakt av arrendatorn överlämnas.

För egen del biträde styrelsen förslaget om försäljning av huvudgården med förut angivna utökade areal. Mot saluvärdet 87,800 kronor hade styrelsen ingen erinran. Lotten borde överlätas med full och oinskränkt äganderätt i befintligt skick och av köpare tillträdas den 14 mars 1939. Då egendomens arrendeavgäld överstege 2,000 kronor, torde hembuds rätt vid försäljningen författningsenligt icke kunna tillerkännas arrendatorerna. Med hänsyn till att bröderna Johansson under ett tjugotal år innehaft egendomen på arrende och härunder väl skött densamma hade styrelsen ingen erinran mot att lotten försålles direkt till dem mot det åsatta saluvärdet.

Köpeskillingen borde erläggas jämlikt stadgandena i §§ 21 och 22 A försäljningsförordningen. Även i övrigt borde stadgandena i samma förordning i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Departementsschejen.

Jag biträder ifrågavarande försäljningsförslag, sådant det förordats av domänstyrelsen. Frågan torde böra underställas riksdagens prövning. Till frågan om dispositionen av den till försäljning ej ifrågasatta delen av egendomen torde jag få återkomma, sedan riksdagens beslut i försäljningsfrågan fattats. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av kronoegendomen 4701/10,000 mantal Kärne nr 1 litt. H¹ (1¹⁰) i Grava socken av Värmlands län huvudgårdslotten med en areal av cirka 232.3340 hektar må för en köpeskillning av 87,800 kronor försäljas till bröderna Oskar och Karl Hel-

mer Johansson, under villkor i övrigt, att lotten försäljes med tillträde för köpare den 14 mars 1939, att lotten överlåtes i det skick, vari den vid tillträdet befinner sig, att endast kronan tillhöriga hus och anläggningar ingå i försäljningen, att förbehåll göres för den jämkning i lottens gränser och areal, som vid avstyckningsförrättning kan befinnas erforderlig, att samtliga köpare och säljare tillkommande, på gällande arrendekontrakt om kronoegendomen grundade rättsanspråk gentemot varandra, med undantag av till äventyrs förefintliga anspråk på oguldna arrendeavgälder och skatter, skola i och genom försäljningen anses reglerade, att köpeskillingen för lotten erlægges på sätt i §§ 21 och 22 A förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. stadgas, att i övrigt vid försäljningen bestämmelserna i berörda förordning i tillämpliga delar skola lända till efterrättelse, samt att innehavare av å lotten med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att hava ledningarna kvarstående och nyttja desamma utan rätt för köpare till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation eller tillsyn av ledningarna ävensom för skada, som förorsakas å kreatur.

10:o.

Kronoparken Skinnskatteberg i Västmanlands län.

Sedan fråga uppstått om försäljning av egendomen Darsbo under kronoparken Skinnskatteberg i Skinnskattebergs socken av Västmanlands län, har på domänstyrelsens föranstaltande uppskattningsförrättning hållits i vederbörlig ordning.

Av handlingarna i ärendet, däribland vid förrättningen fört protokoll och en av extra lantmätaren Ture Löfgren år 1935 upprättad karta jämte avstyckningshandlingar, inhämtas bland annat följande.

Salulotten, som numera avstyckats, har i jordregistret betecknats Darsbo 3².

Egendomen är belägen 57 kilometer från Köping, 3.5 kilometer från Dargarns järnvägsstation och 2 kilometer från allmän väg. Utfartsväg finnes. Arealen omfattar 176.81 hektar, varav omkring 87.49 hektar åker, 2.57 hektar äng, 81.41 hektar skogsmark och 5.34 hektar impediment.

Egendomen består av huvudgård och tre torp. Å densamma befintliga byggnader tillhöra kronan. De äro i stort sett i medelgott skick och för egendomens behov tillräckliga. Åkerjorden är av knappt medelgod beskaffenhet. Hävden är god. Virkesförrådet har uppskattats till 4,542 kubikmeter.

Egendomen är för tiden till den 14 mars 1938 utarrenderad till Albin Andersson mot en årlig avgift av 2,100 kronor. Andersson har brukat egendomen sedan år 1930. Den har städse skötts väl.

Genom hyreskontrakt har från den 1 november 1936 tills vidare med en

månads uppsägningstid uthyrts en lägenhet om ett rum och kök i torpet Kulltåkten till Gustaf Andersson mot en årlig avgift av 59 kronor.

Saluvärdet har uppskattats till 49,000 kronor, varav 1,128 kronor 7 öre utgöra av domänverket förskotterad avstyckningskostnad. Omkring 18,000 kronor belöpa å skogsmark och skog. Arrendevärdet har beräknats utgöra 2,100 konor.

Uppskattningsnämnden har anfört i huvudsak följande.

Egendomen hade städse brukats såsom en enhet. Oaktat att densamma brukande icke kunde ske utan anlitande av lejd arbetskraft, borde den dock alltjämt på grund av jordens beskaffenhet, byggnadsbeståndets storlek och beskaffenhet samt avsättningsläget bibehållas såsom en brukningsenhet. Med anledning därav föresloge nämnden, att egendomen, efter riksdagens hörande, skulle utbjudas till salu enligt 15 § i 1929 års försäljningsförordning med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1938. Anledning förelåge icke att vid försäljningen föreskriva särskilda villkor angående egendomens användning samt återköpsrätt. Skulle likväl föreskrifter härutinnan anses böra ifrågakomma, borde saluvärdet minskas med 10 procent. Nämnden föresloge dessutom, att köparen skulle övertaga de skyldigheter i form av beredande av fri bostad, som kronan enligt kontrakt den 29 november 1934 med Skinnskattebergs Bruks Aktiebolag och Aktiebolaget Skinnskattebergs Såg- och Lådfabrik åtagit sig gentemot vissa personer, att i köpet ej skulle ingå jordägarandelen till vissa gruvor å egendomen, som enligt nyssnämnda kontrakt förbehållits angivna båda bolag, att vid försäljningen köparen skulle förklaras respektera vissa i stamfastigheten beviljade inteckningar samt att köparen skulle vara skyldig att på anfordran av stamfastighetens ägare låta nedhugga och bortforsla befintlig skog å till förmån för stamfastigheten servitutbelagda områden m. m.

Vederbörande *jägmästare* och *överjägmästare* hava tillstyrkt försäljningen.

Med skrivelse den 26 augusti 1937 har *domänstyrelsen* underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning och därvid anfört, att styrelsen icke hade något att erinra mot uppskattningsnämndens förslag.

*Departements-
chefen.*

Jag biträder det av domänstyrelsen framlagda försäljningsförslaget. På grund av egendomens arrendevärde synes riksdagens samtycke till försäljningen böra inhämtas. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av kronoparken Skinnskatteberg i Skinnskattebergs socken av Västmanlands län egendomen Darsbo (Darsbo 3²) må med ett saluvärde av 49,000 kronor, därav 1,128 kronor 7 öre utgörande förskotterad avstyckningskostnad, utbjudas till salu under hand enligt 15 § förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1938;

skolande vid försäljningen i övrigt iakttagas, att egendomen överlåtes i det skick, vari den vid tillträdet befinner sig, att i köpet ingå endast kronan tillhöriga, å egendomen befintliga byggnader och anläggningar, att köparen övertager kronan enligt kontrakt den 29 november 1934 mellan do-

mänstyrelsen, å ena, samt Skinnskattebergs Bruks Aktiebolag och Aktiebolaget Skinnskattebergs Såg- och Lådfabrik, å andra sidan, åliggande skyldighet att bereda följande personer fria bostäder, nämligen Anders Gustaf Ramkvist och hans hustru Anna Lovisa Ramkvist, sydöstra rummet å nedre botten i den s. k. Kasernen, Anders Petter Bergman, sydvästra rummet å nedre botten i den s. k. Kasernen, Karl Erik Norström och hans hustru Anna Elisabeth Norström, en lägenhet om ett rum i norra ingången till vänster i den s. k. Kasernen, änkan Karolina Vilhelmina Norberg, en lägenhet om ett rum och kök i den s. k. Kulltåkten samt Vilhelm Persson och hans hustru Anna Fredrika Persson, en lägenhet om rum och kök i det s. k. Fasttorpet, med rätt för samtliga understödstagarna att nyttja lämpligt mindre potatisland, att i köpet ej ingår jordägarandelen till de inom egendomen befintliga under brytning varande, försvarade och inmutade gruvor, vilka enligt berörda kontrakt den 29 november 1934 äro förbehållna Skinnskattebergs Bruks Aktiebolag och Aktiebolaget Skinnskattebergs Såg- och Lådfabrik, att kronan (statens järnvägar) förbehålles rätt att för all framtid hava en elektrisk ledning kvarstående å egendomen utan rätt för köpare till annan ersättning än av ledningens innehavare för skada till följd av förändring, reparation eller tillsyn av ledningen ävensom för skada, som förorsakas å kreatur, att köparen är skyldig att utan ersättning för all framtid tåla skada och intrång, som kan komma att förorsakas egendomen genom att kronan såsom ägare av stamfastigheten för elektrisk kraftutvinning verkställer reglering och uppdämning av sjön Daggarn, att köparen är skyldig respektera följande inteckningar, vilka beviljats i stamfastigheten Darsbo 3¹, nämligen dels den 12 februari 1920 till förmån för Ridderhytte Aktiebolag för dämmningsrätt i Storsjön enligt kontrakt den 26 september 1919 och dels den 13 mars 1924 till förmån för Aktiebolaget Bergslagens gemensamma kraftförvaltning för rätt att för all framtid hava en elektrisk ledning framdragen över egendomen jämte andra förmåner enligt avhandling den 14 juni och 30 september 1922, att växande skog å till förmån för stamfastigheten servitutbelagda områden tillfaller köparen, som på anmaning av stamfastighetens ägare dock är skyldig att avverka och bortforsla densamma, att i köpet ej ingå inom lägenheten befintliga upphuggna virkesprodukter, att ägaren av nämnda virkesprodukter äger rätt att till den 1 juli 1939 fritt disponera upplagsplatser för desamma och fritt avforsla dem samt att köparen ansvarar för å egendomen efter tillträdesdagen belöpande skatter och onera.

11:o.

Strömsheden i Västerbottens län.

Sedan fråga uppstått om försäljning av den som bostad åt kronojägare förut upplåtna lägenheten Strömsheden i Bjurholms socken av Västerbottens län, har på domänstyrelsens föranstaltande uppskattningsförrättning hållits i vederbörlig ordning.

Av ärendet tillhörande handlingar, däribland vid förrättningen fört protokoll och en av t. f. distriktslantmätaren E. A. Ivan Hedman år 1920 upprättad karta, inhämtas i huvudsak följande.

Salulotten utgör en självständig fastighet, i jordregistret betecknad Norrström 1¹⁹. Den är belägen invid allmän väg 81 kilometer från Umeå och 36 kilometer från Nyåkers järnvägsstation. Arealen utgör 1 hektar, varav omkring 0.30 hektar tomt och 0.70 hektar skogsmark.

Å lägenheten finnas boningshus, uthusbyggnad och brunn, vilka tillhöra kronan. Byggnaderna äro i stort sett i gott skick och för lägenhetens behov tillräckliga. Med lägenheten följer rätt att från å stamfastigheten Norrström 1¹⁵ belägen källa anlägga vattenledning till kronojägarebostaden Strömsheden m. m. Denna servitutsrätt har numera intecknats i stamfastigheten.

Å lägenheten finnes ett virkesförråd av 15 kubikmeter.

Taxeringsvärdet utgör 7,300 kronor.

Lägenheten är till den 1 oktober 1938 uthyrd till kronojägaren å indragningsstat Karl Brännström mot en avgift av 20 kronor för månad. Brännström har innehaft lägenheten som bostadsboställe under åren 1926—1933 samt förhyrt densamma från den 1 januari 1934, då han överfördes å indragningsstat.

Saluvärdet har uppskattats till 4,500 kronor. Hyresvärdet har beräknats utgöra 250 kronor.

Förrättningsmannen har föreslagit, att lägenheten försäljes till Brännström med tillträdesrätt vid köpets avslutande. Anledning föreläge icke att vid försäljningen föreskriva särskilda villkor angående lägenhetens användning samt återköpsrätt. Då Brännström ej vore berättigad till hembud enligt 1929 års upplåtelsegrunder, borde ärendet underställas riksdagens prövning.

Brännström har skriftligen förklarat sig villig inköpa lägenheten på föreslagna villkor.

Vederbörande *jägmästare* och *överjägmästare* hava tillstyrkt försäljningsförslaget.

Med skrivelse den 30 november 1937 har *domänstyrelsen* överlämnat ärendet till Kungl. Maj:t samt därvid anfört, att styrelsen icke hade något att erinra mot förrättningsmannens förslag. Lägenheten erfordrades icke för något skogsväsendets behov. Någon kronopark finnes icke i lägenhetens närhet.

Departements-
chefen.

Det av domänstyrelsen rörande ifrågavarande bostadsegnahemslägenhet framlagda försäljningsförslaget finner jag mig kunna biträda. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den i Bjurholms socken av Västerbottens län belägna lägenheten Norrström 1¹⁹ (förra kronojägarebostaden Strömsheden) må försäljas till kronojägaren å indragningsstat Karl Brännström för en köpeskillning av 4,500 kronor, att erläggas enligt 21 § och 22 § B) i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kro-noegendom m. m., samt under villkor i övrigt, att lägenheten tillträdes vid köpets avslutande, från vilken tidpunkt det rörande lägenheten nu gällande hyresavtalet skall upphöra att gälla, att lägenheten överlåtes i det skick, vari den vid tillträdet befinnes, att i köpet ingå endast kronan tillhöriga, å lägenheten befintliga byggnader och anläggningar, samt att i tillämpliga delar skola gälla bestämmelserna i förenämnda förordning den 6 juni 1929.

Statsrådets övriga ledamöter instämma i vad departementschefen hemställt i de under 1:0—11:0 här ovan antecknade ärenden.

Hans Maj:t Konungen lämnar bifall till vad departementschefen hemställt samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Sandström.